

KARANTIINNE TAIMEKAHJUSTAJA

Meloidogyne fallax *Meloidogyne chitwoodi*

Taimakahjustaja lühikirjeldus

M. fallax ja *M. chitwoodi* on pahknematoodid ehk kiduussid. Kahe pahknematoodi peremeestaimede ring on väga lai ning nende hulka kuuluvad paljud tähtsad põllumajanduskultuurid. Need varem üheks liigiks peetud ja peamiselt koos esinevad pahknematoodid on levinud Euroopas, Põhja- ja Lõuna-Ameerikas, Türgis ja Aafrika lõunaosas.

Vasakul pahknematoodi kahjustatud kartulid ja paremal terved kartulid
Foto: Netherlands Food & Consumer Product Safety Authority, Madalmaad

Pahknematoodide tekitatud augud kartulis
Foto: NVWA, Madalmaad

Kahjustustunnused

Sümptomid sõltuvad peremeestaimest, nematoodi populatsiooni tihedusest ja looduslikest tingimustest. Kartuli mugulatele moodustuvad väikesed, kuid selgelt eristunud pahad. Sümptomid pole alati selgelt eristatavad, mõnedel sortidel selgemad kui teistel. Pahad on nagu väikesed üleskerkinud puhetised mugula pinnal arenevate nematoodide kohal ning nad võivad asetseda nt mugula ühes piirkonnas või üksikutena mugulasilmade või vigastuste lähedale. Pahkade all olev taimekude on nekrootiline ja pruunistunud. Maapealsetel taimeosadel võivad olla sümptomiteta või ei väljendu väga selgelt, kuid olenevalt kasvutingimustest võib taime kasvu aeglustuda, taimed känguda ja/või närbuda jne.

Peremeestaimed

Kahe taimakahjuri peamise peremeestaimeks on kartul, aga nende olulisemateks ühisteks peremeestaimedeks on veel ka harilik peet, harilik artišokk, harilik porgand, aedmaasikas, aedsalat, lutsern, aed-mustjuur, harilik tomat ja must maavits, suudavad elutseda ka kaera, suhkrupeedi ja mitmete kõrreliste rohttaimede juurtes. Lisaks on mõlemal pahknematoodil ka peremees-taimi mida vaid üks neist on võimeline kahjustama – nt *M. fallax* -il aeduba, harilik palderjan, mais, hall eerika, põõsas-maran. *M. chitwoodi* -l nt suurõieline kuningakepp, harilik keerispea, päevaliilia ja harilik murtudsüda.

Levik

Taimakahjustajate kauglevik on võimalik nakatunud taimse paljundusmaterjaliga, aga ka pahknematoodide mitte-peremeestaimede istutusmaterjali või põllutöömehhanismide küljes oleva saastunud mullaga. Pahknematoodide lähilevik on võimalik ka saastunud kastmis- või kuivendusveega.

Lisainfo: EPPO Global Database - [taimekahjustaja iseloomustus ja levikuala](#)

* EPPO – Euroopa ja Vahemeremaade taimekaitseorganisatsioon